

ВИСНОВОК

до проєкту Закону
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
удосконалення гуманітарного розмінування
(реєстр. № 15108 від 30.03.2026)
та проєкту Закону
про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
особливостей протимінної діяльності та удосконалення гуманітарного
розмінування
(реєстр. № 15108-1 від 15.04.2026)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 14 липня 2026 року (Протокол № 174) розглянув проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення гуманітарного розмінування (реєстр. № 15108 від 30.03.2026), поданий Кабінетом Міністрів України, а також альтернативний проєкт Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей протимінної діяльності та удосконалення гуманітарного розмінування (реєстр. № 15108-1 від 15.04.2026), поданий народним депутатом України Герасименком І. Л. та іншими народними депутатами України.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроєкту реєстр. № 15108 його метою є приведення у відповідність до законодавства положень Закону, з урахування вимог міжнародних стандартів IMAS, осучаснення визначення понять і термінів для врегулювання відносин, що виникають у зв'язку зі здійсненням в Україні заходів протимінної діяльності та гуманітарного розмінування, створення умов для забезпечення процесів розмінування кваліфікованим людським ресурсом, удосконалення окремих питань сфери протимінної діяльності в Україні, відповідно до міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та досвіду міжнародних партнерів.

Для досягнення вказаної мети пропонується внести зміни до Земельного кодексу України та законів України «Про Державний земельний кадастр» і «Про протимінну діяльність в Україні», якими передбачається:

уточнення поняття “гуманітарне розмінування (розмінування)” та його поділ на оперативне (надзвичайне) реагування або планове гуманітарне розмінування, визначення виконавців такого розмінування;

осучаснення визначення понять і термінів для врегулювання відносин, що виникають у зв'язку зі здійсненням в Україні заходів протимінної діяльності та гуманітарного розмінування;

створення умов для забезпечення процесів розмінування кваліфікованим людським ресурсом;

удосконалення окремих питань сфери протимінної діяльності в Україні, відповідно до міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, та досвіду міжнародних партнерів;

уточнення відповідно до чинного законодавства "підтримка постраждалих осіб", що включає надання медичної, психологічної, професійної та соціальної допомоги з метою зменшення наслідків ушкоджень, спричинених вибухонебезпечними предметами;

уточнення елементів гуманітарного розмінування відповідно до норм Міжнародного гуманітарного права у сфері протимінної діяльності;

впровадження розуміння джерел інформації для потреб протимінної діяльності (гуманітарного розмінування) та перелік необхідних систем щодо їх функціонування, зокрема, реєстр територій, забруднених/імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами, що має функціонувати на постійній основі;

уточнення основних засад державного регулювання та управління у сфері протимінної діяльності;

розширення повноважень місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування у сфері протимінної діяльності, з урахуванням змін у законодавстві.

Основною метою альтернативного проекту Закону реєстр. № 15108-1 є створення цілісної, ефективної та підзвітної системи державного управління у сфері протимінної діяльності, що забезпечить швидке, безпечне та якісне очищення території України від вибухонебезпечних предметів, зменшення ризиків для населення та довкілля, а також відновлення економічної активності на звільнених територіях.

Для досягнення мети пропонується, зокрема, внести зміни до Земельного кодексу України та законів України «Про Державний земельний кадастр», «Про стандартизацію», а також викласти у новій редакції Закон України «Про протимінну діяльність в Україні», в якому: встановити основні складові протимінної діяльності в Україні та її суб'єктів; визначити особливості державного регулювання та управління у сферах протимінної діяльності, а також статус Національного агентства протимінної діяльності та особливості призначення його керівника; унормувати організаційні засади здійснення заходів гуманітарного розмінування та пов'язаних із ними заходів, а також міжнародне співробітництво у сфері протимінної діяльності та координацію донорської підтримки.

Розглянувши законопроекти в межах предметів відання Комітет зазначає наступне.

Міністерство цифрової трансформації України (далі - Мінцифри) зазначило про відсутність пропозицій та зауважень до проекту Закону

реєстр. № 15108, разом з тим у висновку до проєкту Закону реєстр. № 15108-1 (додається) зауважує про необхідність його доопрацювання, зокрема, звертає увагу на необхідність приведення окремих норм проєкту акта реєстр. № 15108 - 1 у відповідність до законів України «Про публічні електронні реєстри», «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах», «Про доступ до публічної інформації».

Так, на думку Мінцифри у законопроєкті слід передбачити положення щодо перетворення реєстру територій, забруднених/імовірно забруднених вибухонебезпечними предметами на єдиний державний реєстр імовірно небезпечних та підтверджено небезпечних територій відповідно до вимог частини другої статті 27 Закону України «Про публічні електронні реєстри», визначити єдину назву зазначеного публічного реєстру; унормувати питання створення та ведення реєстрів; доопрацювати визначення щодо системи управління інформацією у сфері протимінної діяльності, визначивши вид цієї системи та суб'єктів системи, пов'язаних із захистом інформації в системі відповідно до Закону України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах».

Також з метою реалізації норм Закону України «Про доступ до публічної інформації» Мінцифри пропонує передбачити у запропонованій законопроєктом редакції Закону України «Про протимінну діяльність» оприлюднення реєстру імовірно небезпечних та підтверджено небезпечних територій, реєстру донорських проєктів у сфері протимінної діяльності, переліку операторів протимінної діяльності, крім інформації з обмеженим доступом (за наявності), у формі відкритих даних на Єдиному державному вебпорталі відкритих даних.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки врахувати висловлені пропозиції та зауваження під час підготовки та розгляду проєкту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо особливостей протимінної діяльності та удосконалення гуманітарного розмінування (реєстр. № 15108-1 від 15.04.2026), поданого народним депутатом України Герасименком І. Л. та іншими народними депутатами України.

2. Направити Висновок про розгляд законопроєктів до Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки.

Перший заступник Голови Комітету

К. РУДИК